

Levélkürt

„Nem tud úgy szeretni a világon senki

Mint az édesanyám tud engem szeretni.

Akármit kívántam megtette egy szóra,

Még a csillagot is reám rakta volna.”

(József Attila: Nem tud úgy szeretni)

Vargha Mihály Levélkürt- sorozatának darabjai 1997-'98-ban születtek. A *Levélkürt* címet viselő szobor 1997-ben készült illesztett fából, méreteit tekintve 40x30x25 cm. Jelenleg a dunaszerdahelyi Kortárs Magyar Galériában van kiállítva. Ez az alkotás faragás és csiszolás által nyerte el most látható formáját. Tekintve, hogy ezt a két módszert alkalmazta, a művész ezt a darabot is saját stílusába illesztette, melyre jellemző a sima, lecsiszolt, letisztult felületeknek az élesebb, durvább részletekkel való ötvözése.¹

Vargha művei leginkább az organikus, illetve „biomorf” szobrászat fogalomkörével társíthatók a modern művészeti irányzatokon belül. A szobrász nagy teret ad a véletlenszerűségek kibontakozásának, szabadra hagyja szobrai értelmezését, sőt azáltal, hogy

¹ A művész hivatalos oldala: *Vargha Mihály szobrászművész*

természetes, mondhatni múlandó agyagokkal dolgozik, nem véglegesíti alkotásait. Ezt a szerepet inkább átadja egy „nagyobb alkotónak”, az időnek.²

Korai műveire az egyszerű formavilág a jellemző. Művein síkok, görbületek racionálisan leegyszerűsített formái vehetők észre, melyeket zárt struktúrákká alakított. Formaelemző magatartásának köszönhetően kezei alól egyaránt kikerülhettek organikus és kubista alkotások is. Életművére jellemző, hogy egyetemista és fiatal végzős korában inkább kőből, majd később fából, napjainkban pedig leginkább bronzból dolgozik, ez utóbbival eleget téve megrendelői kérésének. Mégis, a szobrász saját megvallása szerint, számára a legkedvesebb anyag, a fa. Ennek köszönhető, hogy szabadidejében összeállított munkái fából és más organikus anyagokból készülnek, mint a moha, a gombák, levelek, vagy ágak.³

Ez a körplasztika, illesztett hársfából készült, üreges alkotás. Nemzetközi kiállításokon (Japánban, a *Mikrokozmosz* kiállításon) címét *Cavityre* fordították, ami valóban üreget jelent. A művész saját elmondása alapján, bár a mű a *Levélkürt* címet viseli, mégis inkább az anyaméh volt az, ami megihlette, hiszen ez a szobor éppen akkor készült, mikor a gyermekáldás örömei érték. Külseje finoman kidolgozott, lecsiszolt, sima felület, melyen megmutatkozik az alkotó munkájának aprólékossága. Ezzel azonban szinte teljesen ellentétesen, a szobor belsejébe tekintve, elnagyolt, durván faragott, vajt részeket láthat a szemlélő, melyek dinamizmust kölcsönöznek a szobornak, üregessége pedig némi titkot rejt magában.

Technikailag előre kifaragott, hárs lemezekből tevődik össze. Mivel a fa természetes anyaga folyamatosan dolgozik, így az idő múlásával változik a mű színe, természetes festést kap, illetve repedések is keletkezhetnek rajta. A szobor elején, az üreg bejáratánál, fa „támaszték” látható, mely magasítja és szilárdabbá teszi az alkotást, így mondhatni talpazatként szolgál neki, és kiemeli az egyensúlyból adódó játékot.

A *Levélkürt*-sorozat két eleme közül az első, valóban a természet, a levelek, az apró természeti tényezők általi ihletettségből készült. A második mű azonban, az anyaméh titkai iránti kíváncsiságból született. A művész ezt a munkáját eredetileg úgy képzelte el, hogy majd felnagyítja. Ember nagyságúra tervezte, hogy majd bele lehessen mászni, fel lehessen fedezni a belső terek szépségét, üregeit bejárhatókká akarta tenni. Ez az elképzelés azonban sajnos utólag nem valósult meg. Amennyiben kötjük ezt a szobrot anatómiai ismereteinkhez, a

² Szücs György: *Vargha Mihály*, In. *Műterem*, Pallas- Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010, 17–18.

³ Szücs György: *Vargha Mihály*, In. *Műterem*, Pallas- Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010, 19–20.

gyermek foganás, terhesség, és szülés folyamataihoz, akkor a szobor elején látható fa támasz szimbolizálhatja a méh bejáratát, illetve az azt megelőző hüvelyjáratot.

Ez a rejtély viszont kifejezi az anyaméh titkait is, hiszen bár nyerünk némi betekintést abba, hogy mi is zajlik ott várandósság idején, mégis örök talány az ember számára, hogy miből is tevődik össze annak a pici embernek a világa. „Mindig úgy képzeltem, hogy ott bent, az a 2 cm-es magzat fényképeket készít, éli világát, akárcsak mi, csupán sokkal kisebb dimenziókban”- vallja a művész, ha pedig ilyen gondolatok ihlették a művet, sokkal érthetőbbé és értelmezhetőbbé válik a szobor belső megszerkesztettsége, hiszen szinte láthatóvá válik az a folyamat, ami által az a kis élet kialakítja a saját maga számára megfelelő világot.

A szobrász ezáltal az alkotása által olyan elemet teremt és mutat be, melyet a néző is látott már valamikor, valahol, egy olyan pillanatot örökít meg, mely a mindennapi élet szerves része. Ilyenformán mintegy emlékként hat, ugyanakkor ezek az emlékképként ható, mégis új ruhába öltöztetett valóságok valamiféle öntörvényűséget kölcsönöznek ennek a fa-kompozíciónak. Ezáltal határozza meg az alkotó a művek hangvételt, kifejezését.⁴

Források

Szücs György: *Vargha Mihály*, In. *Műterem*, Pallas- Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010.

Wehner Tibor: *Vargha Mihály*, In. *Műterem*, Pallas- Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010.

A művész hivatalos oldala: <http://varghamihaly.ro/>

⁴ Wehner Tibor: *Vargha Mihály*, In. *Műterem*, Pallas- Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010, Utószó.